

Ks. JÓZEF TUSZOWSKI SI

PRZEMÓWIENIE DO SODALICJI PANÓW

**NA ZAKOŃCZENIE REKOLEKCYJ W DOMU REKOLEKCYJNYM
OO. JEZUITÓW WE LWOWIE, 3 GRUDNIA 1911 R.**

KRAKÓW 2018

www.ultramontes.pl

Przemówienie do Sodalicji Panów

na zakończenie rekolekcji w Domu Rekolekcyjnym OO. Jezuitów
we Lwowie, 3 grudnia 1911 r.

Ks. JÓZEF TUSZOWSKI SI

*Podobne jest królestwo niebieskie kwasowi, który wzięwszy niewiasta
zakryła we trzy miary mąki, aż wszystka skwaśniała. (1)*

Drodzy Bracia Sodalisi!

Słowa te godzi się odnieść i zastosować do Sodalicji, dziwnie bowiem jasno i ściśle określają jej charakter i obowiązki.

Czynnik, jaki nas w tym podobieństwie na pierwszy rzut oka uderza, to ta potężna i żywiołowa siła wewnętrznego życia, w postaci kwasu, jaka całość mąki zakwasza.

Powiedziałem siła wewnętrzna: bo czyż taką nie jest *królestwo niebieskie*? Czyż o nim, na innym miejscu, nie wyrzekł Chrystus: *Oto królestwo Boże w was jest?* (2) Wreszcie, czyż Apostoł nie określił bliżej jeszcze tej siły, mówiąc, iż składają się na nią: *sprawiedliwość i pokój i wesele w Duchu Świętym?* (3) Słowem, nadprzyrodzone, wewnętrzne życie łaski.

Lecz życie łaski jest skryte, podobnie jak skrytym jest życie kwasu w rozczyntnie mąki; podobnie jak życie samego Boga, *którego żaden z ludzi nie widział, lecz ani widzieć może* (4).

On twórczą swoją prawicę położył na wszystkim, co się tylko życiem nazywa: u jego progów tajemnych ręka ludzka zatrzymuje się drżąca, niepewna; umysł staje lękliwy, zdumiony, jak przed wiekuiście milczącą zagadką, przed sfinksem.

I może *ziarno gorczyczne, które najmniejsze jest ze wszystkiego nasienia* – jak mówi Zbawiciel – może to ziarno człowiek rozłożyć na ostateczne pierwiastki drobin: lecz równocześnie jego badawczy wzrok dostrzec nie zdoła życia, które przed nim z tego ziarna uchodzi. I może je znów złożyć z tych samych cząstek i spoić w pierwotny kształt i w pierwotną wielkość: nie *urośnie większe ze wszech jarzyn; nie stanie się drzewem; nie przyjdą ptaki niebieskie;*

nie zamieszkają na gałązkach jego: (5) obumarło... I może człowiek podziwiać w drugim pełnię energii życiowych silnego organizmu; lotnej i twórczej myśli; dobroczynnych i ofiarnych poczynań. *Człowiek widzi co się pokazuje, a Pan patrzy na serce* (6), mówi Duch Święty i nieomylnym wyrokiem ogłasza: *Znam uczynki twoje, iż masz imię, że żyjesz, aleś jest umarły*: (7) niedostępny naszemu oku proces wewnętrznego rozkładu, który w śmierć grzechu życie łaski zamienia.

Podstawą Sodalicji i celem rozwój tej pełni wewnętrznego ukrytego życia; zdążanie i usiłowanie, by sodalisów urabiać na "wybitnych chrześcijan, szukających własnej doskonałości i udoskonalenia bliźnich", mówią nam zasadnicze ustawy.

Któż jednak, pytam, w Sodalicji to życie budzi i roznieca, ochrania i zachowuje?

Podobne jest królestwo niebieskie kwasowi, który wzięwszy niewiasta zakryła we trzy miary mąki, aż wszystka skwaśniała.

Taką mąką ewangeliczną Sodalicja, a niewiastą, która w nią kwas życia zakryła, Marja.

Wzywała was pod swój sztandar słowami Pisma: *Pójdźcie tu synowie, posłuchajcie mię: bojaźni Pańskiej nauczę was* (8). Z chwilą, gdy posłuszni wezwaniu, ślubowaliście Jej synostwo i wierne służby, z tą chwilą nowych łask skarbnica otworzyła się dla was. Miłość dziecięca, nabożeństwo ufne w Jej pomoc i w Jej opiekę ugruntowały i wzmocniły wiarę, której wyznanie złożyliście u Jej stóp. Wiara, jak ów kwas w mąkę przez niewiastę zakryty ma całe życie wasze zakwasić; wiara ma być jego rozczynem, motorem, dźwignią, siłą ukrytą, bo: *sprawiedliwy z wiary żyje* (9), woła, aż trzykrotnie, Apostoł.

Sodalicje powstały w chwili, gdy płomień wiary począł się chwiać pod zabójczym tchnieniem Reformacji. Stały śmiało u boku Tej, którą *Pieśń nad Pieśniami* sławi, iż sama jedna wrogom *straszna jako wojska uszykowane porządnie* (10), stały falangi Jej synów. A dzisiaj, gdy na przełomie dwóch wieków, nie mniejsze, jak wówczas niebezpieczeństwo, czyż nie miałyby stać przy Niej w pełnym rynsztunku?

Opisują Księgi Mojżeszowe, że zesłał był Pan *ciemności na ziemię egipską tak gęste, że każdy się ich mógł dotknąć* (11). I my żyjemy dziś w podobnych ciemnościach: i nas otaczają *strachy nocne* i *przygody snujące się w mroku* (12), o których mówi Psalmista. Ludzie snują się po omacku; potykają, raz po raz, o nowe błędy, fałszywe i kłamstwa; ranią się o nieprzewidziane przeszkody;

oślepieni, wpadają w chytrze zastawione zasadzki. Ale w Egipcie, jak Mojżesz podaje, *gdziekolwiek mieszkali synowie Izraela była światłość* (13). Więc i dziś *ma być światłość, gdziekolwiek mieszkają synowie Marji*. A tą światłością – wiara. Wiara nie ugodowa i połowiczna, co odbiera siłę jej prawdom, a jej nauce czystość: lecz wiara pełna, potężna; promienna blaskiem słów Chrystusowych; oświecona nieomylnym słowem Jego Namiestnika na ziemi. Wiara nie chwiejna, *unoszona od każdego wiatru nauki* (14) ale *rozumna* (15), oparta na niezbitych i niezawodnych probierzach, co, jak Pawłowi, kładzie na usta wyznanie: *Wiem komu uwierzyłem, i pewien jestem, iż mocen jest powierzonej rzeczy mojej strzec* (16). Wiara *czynna*, praktyczna; której hołduje nie tylko umysł, by umiłować, ale i ramię, by działać. Czoło w jej blaskach; pierś w jej płomieniu; ramię w jej sile – takim ma być sodalis!

Podobne jest królestwo niebieskie kwasowi, który wziąwszy niewiasta zakryła we trzy miary mąki, aż wszystka skwaśniała.

Podobny niewieście ewangelicznej, co nie ograniczyła się do jednej li tylko miary, i sodalis nie może zasklepić się w sobie: siłę kwasu wiary winien przenieść na drugie dwie *miary mąki*; ma je przeniknąć, rozczynić, przeobrazić: *ażby się wszystko zakwasilo* (17).

Jeśli kto o swych, a najwięcej o domowych pieczy nie ma, zaparł się wiary i jest gorszy, niżli niewierny (18). Te słowa Pawłowe winny sodalisowi ustawicznie leżeć na sercu; ma on mieć oko baczenie zwrócone na najbliższe swe otoczenie; ma wypełnić to posłannictwo światła, o którym Chrystus: *Nie zapalają świecy i kładą jej pod korzec – mówi – ale na świeczniku, aby świeciła wszystkim którzy są w domu* (19); ma słowem, zachętą, upomnieniem, gdzie należy, a nade wszystko własnym przykładem sprawiać, by przy codziennym zetknięciu ci, którzy z nim bezustannie obcują, przesiąknięci byli zasadami wiary, ogrzani jej ciepłem, ożywieni jej duchem; by stali się prawdziwymi *domownikami wiary* (20), jak nazywał pierwszych chrześcijan Apostoł.

Ażby się wszystko zakwasilo... Przez Sodalicję rodzina, a przez rodzinę i Sodalicję całe społeczeństwo, to owa trzecia *miara mąki*, oczekująca, by ją ferment *kwasu* przetrawił. *Ażby się wszystko zakwasilo* – mówił Chrystus. – *Aby wszyscy byli jedno* (21), modlił się do Ojca.

Takie też mają być pragnienia i cele sodalisa: szerokie, jak Serce Boże, ogarniające ludzkość; powszechne, jak Kościół Boży, w którego wiarę wyznawał u stóp Niepokalanej. I taką wiarą, prócz której w *Chrystusie Jezusie nic nie waży* – woła Apostoł: *wiara, która przez miłość działa* (22).

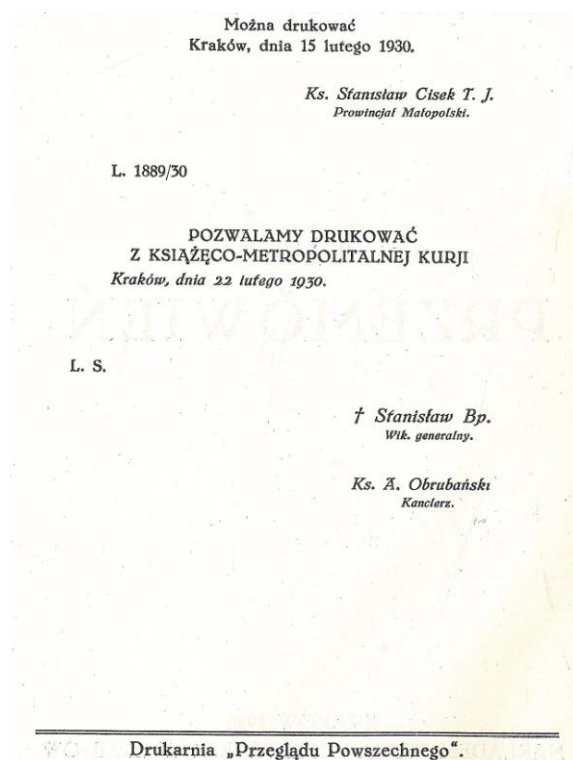
I pójdzie w bój życia, ku zwycięstwu, wierny syn Marji: z puklerzem Jej macierzyńskiej opieki; z płomieniem miłości Boga i bliźniego w piersi; z hasłem Ucznia Jezusowego na ustach: *A to jest zwycięstwo, które zwycięża świat: wiara nasza* (23). Amen.

Ks. Józef Tuszowski SI

Ks. Józef Tuszowski T. J., *Garść przemówień*. Kraków 1930. NAKŁADEM WYDAWNICTWA KSIĘŻY JEZUITÓW, ss. 97-101. (a)

(Pisownię i słownictwo nieznacznie uwspółcześniono).

Pozwolenie Władzy Duchownej:

Przypisy:

- (1) Matth. XIII, 33.
- (2) Luc. XVII, 21.
- (3) Rom. XIV, 17.
- (4) I Tim. VI, 16.
- (5) Matth. XIII, 31-32.
- (6) I Reg. XVI, 7.

(7) Apoc. III, 1.

(8) Ps. XXXIII, 12.

(9) Rom. I, 17; Gal. III, 11; Hebr. X, 38.

(10) Cant VI, 3.

(11) Exod. X, 21.

(12) Ps. XC, 5-6.

(13) Exod. X, 23.

(14) Eph. IV, 14.

(15) Rom. XII, 1.

(16) II Tim. I, 12.

(17) Luc. XIII, 21.

(18) I Tim. V, 8.

(19) Matth. V, 15.

(20) Gal. VI, 10.

(21) Joan. XVII, 21.

(22) Gal. V, 6.

(23) I Joan. V, 4.

(a) Por. 1) Ks. Józef Tuszowski SI, a) [Przemówienie z okazji 25-letniego jubileuszu Prezydentki i Sodalicji Pań Wiejskich Ziemi Krakowskiej \(20 czerwca 1926 r.\)](#). b) [Ojciec Marian Morawski demaskuje apostata Renana](#). c) [Psychologia Ojca Mariana](#). d) [Droga do Damaszku Mikołaja Baworowskiego](#).

2) Ks. Marian Morawski SI, a) [Świętych Obcowanie. Część pierwsza: Komunia między duszami](#). b) [Dogmat łaski. 19 wykładów o porządku nadprzyrodzonym](#). c) [O nabożeństwie do Najświętszego Serca Jezusowego w stosunku do dogmatu i kultu katolickiego](#). d) [Dziewięć nauk o Sercu Jezusowym, jako Sercu Kościoła](#). e) [O ofierze krzyża](#). f) [O męce Pana Jezusa. Kazanie na Wielki Piątek](#). g) [Homilia na niedzielę Wielkanocną](#). h) [Kazanie na niedzielę Zielonych Świątek. Czym jest Duch Święty w Kościele?](#) i) [O ofierze Serca Jezusowego w Najświętszym Sakramencie](#). j) [Kazanie na uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny](#). k) [Zarys nauki o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny](#). l) [Kazanie na uroczystość Serca Maryi](#). m) [Kazanie na uroczystość Zwiastowania Najświętszej Maryi Pannie](#). n) [Kazanie na uroczystość Matki Boskiej Różańcowej](#). o) [Kazanie na uroczystość św. Franciszka Ksawerego](#). p) [Świętych Obcowanie. Komunia z niebem. Pożycie mieszkańców nieba między sobą. Obcowanie ich z nami](#). q) [Konferencja o poznaniu samego siebie](#). r) [O Kościele jako znaku, któremu się sprzeciwiają](#). s) [Wieczory nad Lemanem. Co robić](#). t) [Filozofia i jej zadanie](#). u) [Asemityzm. Kwestia żydowska wobec chrześcijańskiej etyki](#). v) [Podpieracz katolicyzmu](#). w) ["Wyznania" liberala](#). x) ["Spowiedź" Lwa Tolstoja](#). y) [Rezensja "Bez dogmatu" Henryka Sienkiewicza](#). z) [Klasycyzm w szkołach średnich](#). aa) [U stóp Sfinksa](#).

bb) Rzym – Koloseum. (Wrażenia z podróży). cc) Narodowość wobec filozofii i wobec chrystianizmu. dd) O Mądrości Krzyża. Kazanie na uroczystość św. Katarzyny.

3) O. J. Petitdidier SI, Ćwiczenia duchowne według normy św. Ignacego Loyoli (Exercitia spiritualia juxta normam sancti Ignatii Loyole).

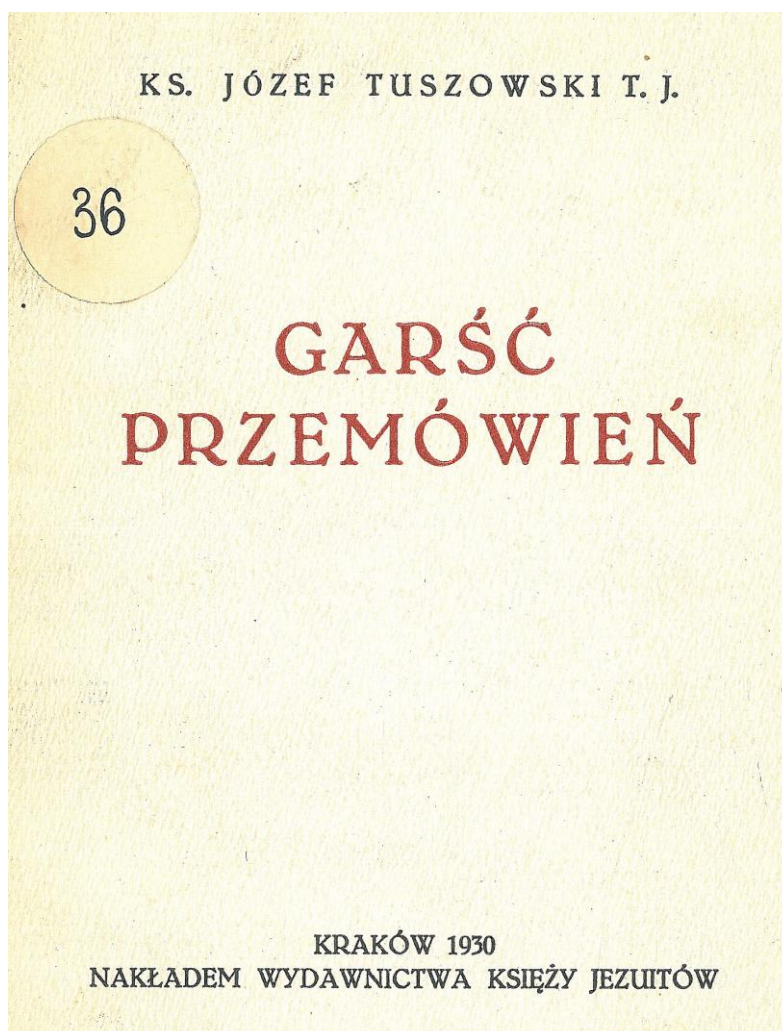
4) Św. Alfons Maria Liguori, a) O wielkim środku modlitwy do dostąpienia zbawienia i otrzymania od Boga wszystkich łask, jakich pragniemy. Cz. I-II. b) Myśli pobożne. c) Uwielbienia Maryi (De Mariae gloriis). d) Doskonałość chrześcijańska według nauk i pism św. Teresy.

5) Ks. Alfons Rodriguez SI, O doskonałości chrześcijańskiej.

6) Ks. Jacek Tylka SI, a) Dogmatyka katolicka. b) O cnotach heroiczych.

7) Ks. Jakub Górka, Cześć Maryi. O pobudkach i środkach nabożeństwa do Najświętszej Maryi Panny.

(Przyp. red. *Ultra montes*).

([HTM](#))

© *Ultra montes* (www.ultramontes.pl)

Cracovia MMXVIII, Kraków 2018